

חברת

לזמרי שי"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

נושג גאחודי, מהנאמד כפולג כהר כחוקוגי

האם ההוא סבא זה אליהו הנביא ?

רבי יצחק בן יוסף שדריה רבי אבהו לאתויי חמרא מבי כותאי אשכחיה ההוא סבא א"ל לית כאן שומרי תורה הלך רבי יצחק וספר דברים לפני רבי אבהו והלך רבי אבהו וספר דברים לפני רבי אמי ורבי אסי ולא זז משם עד שעשאום עובדי כוכבים גמורין. אשכחיה ההוא סבא. י"מ לכל מקום שהוא מזכיר ההוא סבא הוא אליהו, ואי אפשר לומר כן צפרק צמה מדליקין (שבת דף לז.). צעוצלא דרבי שמעון בן יוחאי. חולין ו.

התוס' מביאים דעת הי"א שההוא סבא הוא אליהו הנביא ז"ל, ודוחים סברתם מהגמ' בשבת דף לד ע"א בסוף הסיפור דרבי שמעון בר יוחאי, דאיתא התם "אמר ההוא סבא טיהר בן יוחי בית הקברות א"ל אילמלי (לא) היית עמנו ואפי' היית עמנו ולא נמנית עמנו יפה אתה אומר עכשיו שהיית עמנו ונמנית עמנו יאמרו זונות מפרכסות זו את זו תלמידי חכמים לא כל שכן יהב ביה עיניה ונח נפשיה". יש שביארו שתוס' אינו דוחה אלא בא לומר שיש יוצא מן הכלל.

אולם החיד"א בפתח עינים (שבת לד.) יישב הענין שבמקום שמוזכר אליהו הנביא בפירוש באותו ענין ומוזכר שם גם ההוא סבא זה לא הוי אליהו ז"ל. ובגמ' דשבת בדף לג: איתא "איתבו תריסר שני במערתא אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזירתיה".

בספר מגיד תעלומה (ברכות ג.) כתב, דחז"ל לא מזכירים שם אליהו בפירוש אלא רק לטובה, ובמקום שאינו לטובה אינם מזכירים שמו רק ההוא סבא או ההוא טייעא.

ר' יהודה החסיד בספר הגימטריאות (פר' פנחס) כותב ש"ההוא סבא" בגי' "הוא אליהו".